

**MEMÒRIA
D'ACTIVITATS**

Museu Arqueològic Municipal d'Alcoi Camil Visedo i Moltó.

Memòria d'activitats de 2015

JOSEP M. SEGURA MARTÍ

Es resumeix l'activitat realitzada al Museu durant l'any 2015 i se'n descriuen els diferents nivells d'actuació: administració i gestió, difusió, conservació i investigació.

Paraules clau: activitats 2015; visitants; exposicions; investigació; Museu Arqueològic Municipal d'Alcoi (Alacant).

Se resume la actividad realizada en el Museo durante el año 2015, describiéndose sus diferentes niveles de actuación: administración y gestión, la difusión e investigación.

Palabras clave: actividades 2015; visitantes; exposiciones; investigación; Museo Arqueológico Municipal de Alcoy (Alicante).

Alcoi archaeological Museum. 2015 report of activities.

In this report we give an abridged account of the activities carried out at the Museum during the year 2015, stating its different levels of action, that is, Administration and Management, Publications and Knowledge spreading, preservation and research.

Key Words: activities 2015; visitors; exhibitions; research; The Arqueological Museum of Alcoy (province of Alicante).

INTRODUCCIÓ

En 1992, fa ara vint-i-cinc anys, el Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó va publicar el primer volum de la seua revista *Recerques del Museu d'Alcoi*. Aquest projecte editorial ha estat la millor plataforma per a la difusió de moltes de les investigacions arqueològiques realitzades al nostre àmbit, i alhora ha contribuït a la promoció de les activitats i col·leccions del Museu.

L'any 2015 el Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó ha facilitat la realització de pràctiques formatives no remunerades a un total de nou alumnes de diferents universitats i centres formatius. Aquesta línia de col·laboració ha estat possible mitjançant acords a l'empara del Conveni Marc existent entre l'Ajuntament d'Alcoi i les universitats d'Alacant (dos alumnes d'Història), València (una alumna del Màster en Arqueologia), Politècnica de València (una alumna de Restauració, en pràctica remunerada), a més d'un alumne del Mòdul de Disseny Gràfic i Il·lustració de l'Escola d'Art i Superior de Disseny d'Alcoi, i una alumna del Cicle Formatiu d'Informàtica i Comunicacions - Sistemes Microinformàtics i Xarxes del CIP FP Batoi d'Alcoi. A més dels centres esmentats, hi

hem d'afegir la Universitat de La Laguna, tres alumnes de la qual van realitzar les pràctiques al Museu amb ocasió de la seua participació en les excavacions del jaciment del Salt.

El *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* núm. 7575, del dia 21 de juliol de 2015, publicava el Decret 113/2015, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es complementa la declaració com a béns culturals, amb categoria de zones arqueològiques, dels Abrics d'Art Rupestre de la Sarga, Abric I, Abric II i Abric III, situats al terme municipal d'Alcoi, per mitjà de la delimitació del seu entorn de protecció i l'establiment de la normativa de protecció. L'origen d'aquesta declaració va ser l'expedient sol·licitat en 2013 per l'Ajuntament d'Alcoi a la Conselleria de Cultura.

Un any més hem de ressenyar la col·laboració del Museu d'Alcoi amb diferents equips d'investigació arqueològica, com ha estat en els projectes dels jaciments paleolítics del Salt i l'Abric del Pastor. Per tercer any consecutiu, la Universitat d'Alacant i el Museu d'Alcoi han dut a terme una nova campanya d'excavacions al jaciment ibero-romà del Cabeçó de Mariola (Alfafara-Bocairent), des del 22 de juny fins al 17 de juliol.

Excavacions arqueològiques de 2015 al jaciment ibero-romà del Cabeçó de Mariola (Alfafara-Bocairent).

Jornades de portes obertes a les excavacions del Cabeçó de Mariola, organitzades pel Parc Natural de la Serra de Mariola.

A iniciativa de l'Ajuntament de la Vila Joiosa i Vilamuseu, en 2015 han tingut lloc a l'ajuntament viler dues reunions per constituir una comissió tècnica per a la recuperació i ús públic del Camí del Peix, un antic camí de ferradura amb més de dos mil anys d'història que uneix Alcoi i la Vila Joiosa. En aquest projecte participen els vuit ajuntaments per on discorre l'històric camí: Alcoi, Benifallim, Orxeta, Penàguila, Relleu, Sella, la Torre de les Maçanes i la Vila Joiosa, juntament amb la Diputació d'Alacant.

Les eleccions municipals de juny de 2015 van comportar canvis respecte dels titulars de les regidories de Cultura i Patrimoni Històric. Raül Llopis i Palmer (Cultura) i Lorena Zamorano Gimeno (Patrimoni Històric) van ser designats els nous regidors delegats de les àrees que fins al canvi de govern municipal ocupava el regidor Francesc X. Agulló Payá, a qui hem d'agrair el seu treball i interès pel Museu, el patrimoni històric i l'arqueologia.

ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ

El pressupost municipal de l'Ajuntament d'Alcoi de l'any 2015 ha atès les despeses ordinàries hagudes al Museu amb motiu de la realització de diferents activitats, per al manteniment de l'edifici i les instal·lacions, les quals han ascendit a un total de 37.235,69 euros. La Beca de Formació en Museografia i Museologia per a Llicenciats en Història, d'11 mesos de duració i dotada amb 7.516,63 euros, ha estat atesa pel pressupost de la Regidoria d'Educació.

SUBVENCIONS:

En 2015 la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport no ha convocat cap subvenció relativa a Museus i Patrimoni Arqueològic. Aquest Museu no ha sol·licitat cap subvenció a altres administracions.

INFORMES I CORRESPONDÈNCIA:

L'activitat administrativa ha generat 199 escrits d'eixida

i 101 d'entrada, principalment correspondència referida a l'intercanvi bibliogràfic, documents sobre depòsits de materials arqueològics de què ha estat objecte el Museu; les sol·licituds per a l'estudi, la fotografia, etc., de les col·leccions, i el préstec de determinades peces de la col·lecció del Museu per a exposicions temporals; les memòries i la documentació de les convocatòries de subvencions; les notificacions del Departament d'Urbanisme pel que fa a les llicències d'obres i els informes del Museu en matèria de patrimoni sobre activitats urbanístiques, etc.

BIBLIOTECA

L'intercanvi de publicacions amb altres institucions i les adquisicions de llibres han representat en 2015 un increment de 129 volums.

La Biblioteca del Museu, integrada des de 2004 en la Xarxa de Biblioteques Municipals d'Alcoi, ha rebut l'assistència tècnica del personal de la Biblioteca Municipal Central, i ha vist ampliada la catalogació dels fons bibliogràfics que poden consultar-se al web <http://www.alcoi.org/es/areas/cultura/biblioteca/index.html>

LA DIFUSIÓ DEL PATRIMONI

Estadístiques de les visites

En 2015 el Museu Arqueològic Municipal d'Alcoi Camil Visedo Moltó ha estat obert al públic 361 dies:

- 1.- De dilluns a divendres, de 9 a 14 hores.
- 2.- Els dissabtes, diumenges i festius, d'11.30 a 13.30 hores, exceptuant-ne els festius següents:
- 3.- Dies 1 de gener, 24 i 25 d'abril (festes patronals) i 25 de desembre.

El personal del Museu ha guiat i explicat els continguts de l'exposició als 56 grups que ens han visitat.

Sobre el TOTAL de visitants (3.451) i el nombre de dies que el Museu ha obert al públic (361), s'obté la mitjana anual de 9,56 visitants diaris per al 2015.

RESUM VISITANTS 2015					
	DIES OBERT	NÚM. COL·LEC.	VISITES COL·L.	VISITES INDIV.	TOTAL VISITES
GEN.	30	6	130	117	247
FEB.	28	2	72	69	141
MARÇ	31	5	254	71	325
ABR.	28	0	0	106	106
MAIG	31	11	402	292	694
JUNY	30	7	339	48	387
JUL.	31	3	71	46	117
AGO.	31	0	0	98	98
SET.	30	0	0	140	140
OCT.	31	6	200	19	329
NOV.	30	10	290	64	254
DES.	30	9	405	108	513
TOTAL	361	59	2163	1288	3451

PERCENTATGES VISITES 2014		
	INDIVIDUALS	COL·LECTIVES
Locals	49,84 %	50,95 %
Comunitat Valenciana	29,50 %	44,71 %
Altres comunitats	12,34 %	3,24 %
Estrangers	8,31 %	1,11 %
	100,00 %	100,00 %

Exposicions

El personal del Museu ha participat activament en la producció del catàleg *Col·lecció d'Art Ajuntament d'Alcoi. III. Catàleg d'escultures i obra gràfica*, i en la producció de l'exposició d'aquest mateix títol que es va instal·lar al Centre Cultural Mario Silvestre entre el 26 de març i el 30 de maig. La mostra incorporava escultures del patrimoni municipal, a més d'una selecció de gravats, i el catàleg editat reuneix la totalitat d'escultures urbanes i d'altres que es custodien en dependències municipals, corresponents a artistes com Marià Benlliure, Ferran Cabrera, Llorenç Ridaura o Peresejo, i també obres d'autors contemporanis com Andreu Alfaro, Arcadi Blasco, Manuel Boix, Joan Cardells, Vicente Ferrero, José Gonzalvo, Antoni Miró, Eusebi Sempere o Salvador Soria. El projecte expositiu és el resultat d'un treball conjunt de l'equip humà del Centre Cultural Mario Silvestre i el Museu Arqueològic Municipal Camil Visiedo Moltó, i complementa una exposició anterior de 2013 en què es van mostrar les obres més reeixides de la pinacoteca municipal, i una de posterior, en preparació, amb pintures d'autors contemporanis.

Cartel·la de l'exposició "Col·lecció d'Art de l'Ajuntament d'Alcoi, III. Catàleg d'escultures i obra gràfica", al Centre Cultural d'Alcoi.

Portada del catàleg "Col·lecció d'Art de l'Ajuntament d'Alcoi, III. Catàleg d'escultures i obra gràfica".

Tallers de prehistòria al Parc de la Via de Batoi.

Tallers de prehistòria al Parc de la Via de Batoi.

Durant l'any 2015 les sales del Museu d'Alcoi no han acollit cap exposició temporal. L'exposició permanent no ha registrat cap canvi significatiu pel que fa als seus continguts, encara que ha renovat parcialment l'enllumenat de la sala de Prehistòria amb un sistema de focus i carrils idèntics als instal·lats en 2014 a la passarel·la i vitrina correguda de la sala II.

Activitats didàctiques

Els grups escolars que visiten les sales del Museu han rebut una atenció personalitzada per part del personal del Museu, i enguany s'han comptabilitzat fins a 69 visites guiades entre els 59 grups que ens han visitat.

Alumnes d'Arqueologia de la Universitat d'Alacant van realitzar visites al jaciment paleolític del Salt. També es va atendre la petició del col·legi Sant Roc (Alcoi) per a realitzar una visita guiada al poblat ibèric de la Serreta. Les pintures rupestres de la Sarga han estat molt visitades per la població escolar i per universitaris.

Entre març i novembre es van realitzar nou Jornades de Portes Obertes a les pintures rupestres de la Sarga, i es va poder visitar el jaciment dos diumenges al mes, en horari de 10.30 a 13.30 hores, amb tres torns de visita guiada. L'activitat va registrar una mitjana diària de 78 persones, amb un total de 1.412 visitants. A aquestes xifres de visitants cal afegir 987 usuaris més que pertanyien a diferents grups escolars i altres col·lectius que havien sol·licitat la visita, als quals també se'ls van mostrar i explicar les pintures de la Sarga. Foto 7

El divendres 15 de maig, en horari de vesprada, el Parc de la Via del barri de Batoi va ser l'escenari d'uns tallers per a xiquets al voltant de la prehistòria i la vida dels neandertals. Aquesta activitat didàctica va ser organitzada per l'Associació de Veïns de Batoi, els alumnes del CIP FP Batoi i

arqueòlegs de la Universitat de València i del Museu Arqueològic d'Alcoi, amb la col·laboració de la Regidoria de Participació Ciutadana de l'Ajuntament d'Alcoi. A les activitats es van fer tallers de perruqueria, maquillatge, experiències d'arqueologia, música i instruments musicals.

L'Àrea de Cultura de l'Ajuntament d'Alcoi, amb l'organització a càrrec del Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics (CAEHA) i el Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó, per tercer any consecutiu van convocar el cicle "10 excursions voltant Alcoi i el seu patrimoni històric i arqueològic", la presentació del qual es va realitzar el dia 18 de febrer a la sala d'actes del Centre Cultural, a càrrec de Francesc Agulló (regidor de Cultura) i Josep M. Segura (director del Museu d'Alcoi). En aquest acte, també es va presentar el llibre *Caminant pel País. Els camins de la memòria*, de Josep Camilleri i Juanjo Bou.

Visita d'un grup d'escolars a les pintures rupestres de la Sarga.

Participació en les diferents activitats del cicle "10 excursions voltant Alcoi i el seu patrimoni històric i arqueològic": 1. Castell de Barxell; 2. Caves de neu del P. N. de la Font Roja; 3. Ruta arqueològica de la Canal (jaciment ibèric del Puig d'Alcoi); 4. Escuts heràldics i ceràmiques devocionals; 5. Excavacions al Salt; 6. Patrimoni industrial urbà; 7. Colònia Agrícola dels Plans; 8. Els altres cementeris.

Acte de presentació del número 24 de la revista *Recerques del Museu d'Alcoi*.

Acte de presentació del llibre *La Canal d'Alcoi. Arqueologia, història i paisatge*.

Aquest programa de rutes i excursions per conèixer el patrimoni històric i arqueològic d'Alcoi, que es va iniciar l'any 2013, ha aconseguit interessar a un total de 708 participants en les diferents excursions realitzades durant l'any 2015, en què s'han incorporat al programa quatre noves rutes guiades per socis del Centre Alcoià d'Estudis Històrics i Arqueològics (CAEHA): Escuts heràldics i ceràmiques devocionals als carrers d'Alcoi; el patrimoni industrial urbà d'Alcoi; la Colònia Agrícola dels Plans; escenaris urbans de la història d'Alcoi; els altres cementeris d'Alcoi.

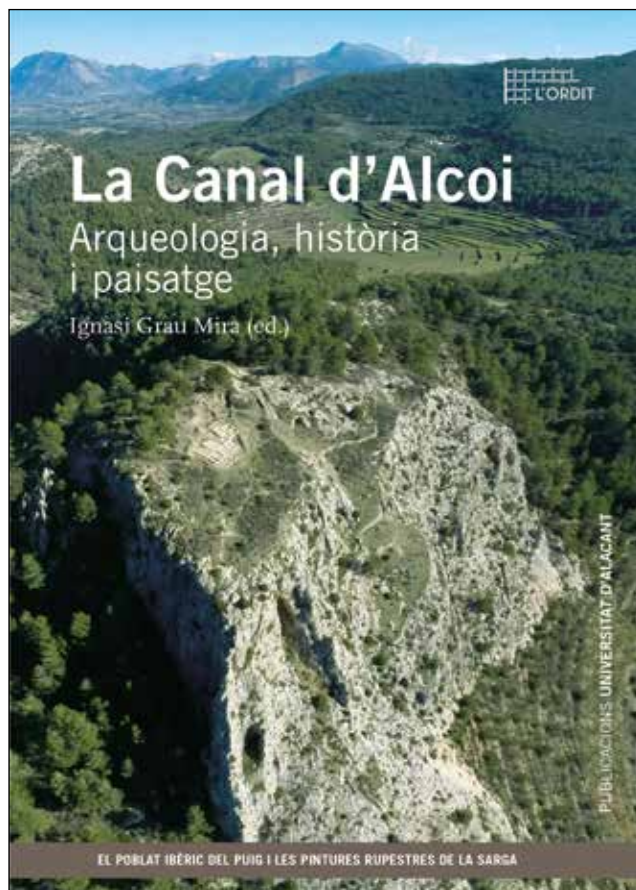
Publicacions

S'ha editat un nou volum de la revista *Recerques del Museu d'Alcoi*, la número 24, corresponent a l'annualitat de 2015, el qual es va presentar el dia 10 de juny al Centre Cultural Mario Silvestre. Al referit acte el Dr. Jaime Molina Vidal, professor d'Arqueologia de la Universitat d'Alacant, va impartir la conferència "La formació del poblament romà a les comarques alacantines", tema aquest relacionat amb un dels articles publicats en aquest volum. D'aquesta edició s'han imprès 900 exemplars.

Cal fer menció de la revisió i actualització dels continguts de la pàgina web del Museu, de manera especial la informació del jaciment paleolític del Salt. En aquest treball va participar activament una alumna en pràctiques del CIP FP Batoi. Aquest web permet consultar i descarregar la totalitat de les publicacions del Museu (revista *Recerques del Museu d'Alcoi*, quaderns didàctics i monografies).

Així mateix, i pel que fa al repositori de revistes amb accés obert RACO, disponible a www.raco.cat/index.php/RecerquesMuseuAlcoi, les estadístiques de 2015 donen un total de 27.594 consultes dels diferents articles de la nostra revista.

El dia 4 de novembre, al Centre Cultural Mario Silvestre, es va presentar el llibre *La Canal d'Alcoi. Arqueologia, història i paisatge*, editat per la Universitat d'Alacant i coordinat per l'arqueòleg i professor Ignasi Grau. L'edició ha disposat del suport econòmic de l'Ajuntament d'Alcoi, i els seus continguts tenen un caràcter divulgatiu i recullen els

Portada del llibre *La Canal d'Alcoi. Arqueologia, història i paisatge*.

gia, història i paisatge, editat per la Universitat d'Alacant i coordinat per l'arqueòleg i professor Ignasi Grau. L'edició ha disposat del suport econòmic de l'Ajuntament d'Alcoi, i els seus continguts tenen un caràcter divulgatiu i recullen els

Treballs de reposició de les lletres de bronze i neteja del monument "Alcoi a Cervantes".

Reposició d'una de les plaques artístiques de bronze del Viaducte de Canalejas.

valors naturals, patrimonials i històrics de la Canal, com són les pintures rupestres de la Sarga, el poblat ibèric del Puig, les comunicacions, el paisatge i el medi natural, i fins i tot l'oferta gastronòmica, aspectes que han estat estudiats per diferents especialistes. En l'acte van participar el professor Ignasi Grau; la vicerectora d'Investigació, Desenvolupament i Innovació de la UA, Amparo Navarro; el catedràtic Mauro S. Hernández; i el regidor de Cultura, Raül Llopis.

En substitució del tríptic informatiu sobre les pintures rupestres de la Sarga, s'ha editat una guia de visita que amplia els continguts d'aquest conjunt d'art rupestre.

LA CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI

Actuacions arqueològiques i dipòsits de materials

La Direcció General de Cultura i Patrimoni, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, al nostre àmbit ha autoritzat la realització de diferents actuacions arqueològiques: principalment excavacions ordinàries i un seguiment d'obres. Els materials arqueològics recuperats en aquests treballs s'han depositat al Museu Arqueològic Municipal d'Alcoi.

Els treballs arqueològics de 2015 han estat els següents:

- Excavació arqueològica ordinària al Salt (Alcoi).
- Excavació arqueològica ordinària a l'Abric del Pastor (Alcoi).
- Excavació arqueològica ordinària al Cabeçó de Mariola (Alfafara).
- Excavació arqueològica al Mas d'Is (Penàguila).
- Excavació arqueològica a les Coves de Santa Maira (Castell de Castells).
- Seguiment arqueològic d'unes obres a l'àmbit del Castell d'Almizra (El Camp de Mirra). D'aquesta actuació no han estat depositats els materials.

Treballs de manteniment de la coberta de l'ermita de Sant Antoni, i instal·lació d'una xapa metàl·lica amb silueta de campana.

També s'ha autoritzat per part de la Direcció General de Cultura el canvi de centre depositari de materials arqueològics de l'actuació de 2014 al jaciment del Mas d'Alfafar (Muro de Alcoi), inicialment assignats els materials al Museu Arqueològic Provincial d'Alacant (MARQ), que passen a depositar-se al Museu d'Alcoi per resolució de 20 de gener de 2015.

Pel que fa a la conservació i millora del patrimoni municipal, la Regidoria de Patrimoni Històric de l'Ajuntament d'Alcoi va impulsar diferents accions.

Al mes de gener de 2015 va finalitzar la neteja de la pedra del monument "Alcoi a Cervantes", inaugurat l'any 1905 i ubicat al passeig del seu nom, treballs aquests en els quals també es van reposar les lletres de bronze de l'esmentat monument que havien estat furtades al desembre de 2013.

Igualment, des del Museu es van supervisar els treballs de reposició d'una de les plaques artístiques de bronze del Viaducte de Canalejas, sostreta a finals de 2013. Una empre-

El “Vas dels Guerrers de la Serreta” en l'exposició del MARQ d'Alacant.

sa local de foneria va extreure una placa idèntica –situada a l'altra part del pont, per a obtenir-ne el motle– i en va reproduir amb bonze fos una d'idèntiques característiques per a reposar-la al seu lloc. Foto 13

Per a la reposició de la campana de l'ermita de Sant Antoni, de bronze i d'un pes aproximat de 70 kg, que havia estat sostreta al gener de 2013, es va decidir de manera provisional instal·lar al seu lloc una placa de ferro que reproduïx la silueta de l'antiga campana. Per a la romeria en honor del sant, que va tenir lloc el tercer diumenge de gener de 2015, el campanar de paret de l'ermita va veure recuperada, almenys, la seua estètica. També es van fer reparacions a la teulada i les canals de l'edifici.

Donació de materials

En el capítol de donacions al Museu hem d'assenyalar la donació de documents de l'any 1884 sobre el descobriment i primeres investigacions de la cova prehistòrica de Les Llometes que va redactar l'enginyer Enrique Vilaplana Julià (Alcoi, 1842-1916). Entre els manuscrits es troba el text original de la memòria que descriu la troballa, així com les cartes que es van enviar el senyor Vilaplana i el naturalista valencià Joan Vilanova i Piera. La Junta de Govern Local del dia 8 d'octubre va acceptar la referida donació, que també inclou un lot de materials arqueològics i paleontològics de procedència local. El referit fons havia estat custodiat per la família d'Enrique Vilaplana Cantó, i ha estat donat al Museu pel senyor Enric Vilaplana Jiménez.

La biblioteca del Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó ha incorporat als seus fons un lot de material bibliogràfic format per 2.820 separates i llibres procedents de la biblioteca personal del prehistoriador alcoià Francisco Jordá Cerdá (Alcoi 1924 - Madrid 2004). Entre els volums s'inclouen treballs publicats per eminents investigadors, alguns dels quals contenen dedicatòries autògrafes dels seus autors al professor Jordá, que donen compte de les relacions personals existents entre la comunitat científica al llarg de la segona meitat del segle XX. La donació ha estat un ofe-

riment de Jesús Fco. Jordá Pardo, fill de l'il·lustre professor alcoià que va ocupar una càtedra de Prehistòria a la Universitat de Salamanca.

Una altra donació de què ha estat objecte l'Ajuntament d'Alcoi és un conjunt de material sanitari i aparells quirúrgics que va utilitzar en la seua clínica particular el conegut metge “Cardona”, Gonzalo Salvador Llácer, al llarg del segon quart del segle XX. La donació ha estat realitzada per la família del metge esmentat, i inclou més de 200 elements (taula d'operacions, vitrines, instrumental quirúrgic, etc.) que han estat ordenats i inventariats per l'historiador Àngel Beneito. El fons ha quedat depositat al Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó.

Préstec de materials

A finals de l'any 2015, la Junta de Govern de l'Ajuntament d'Alcoi va renovar l'acord de 2014 sobre la cessió al Museu Paleontològic de l'Associació Paleontològica Alcoiana Isurus, durant el període d'un any, de 10 peces dentàries fòssils de rinoceront, trobades en diferents llocs del terme municipal d'Alcoi. Igualment, i per a l'exposició temporal del Museu Paleontològic Isurus i de les Ciències d'Alcoi, el Museu d'Alcoi ha fet cessió temporal, durant un any, d'una peça dentària de cetaci *Scaldicetus* del període miocè i una molar de *Mammuthus meridionalis* del període pliocè.

El Museu Arqueològic Provincial MARQ d'Alacant, dins el Cicle Museus Municipals en el MARQ, va demanar al Museu d'Alcoi el préstec de cinc peces ibèriques de la Serreta per a l'exposició temporal *Cocentaina. Arqueologia y Museos*, concretament el “Vas dels Guerrers”, una falcata i tres exvots de terracota.

Inventari de materials

Els treballs de catalogació de fons arqueològics i d'inventari dels materials depositats com a conseqüència dels dipòsits de materials, producte de les actuacions arqueològiques que durant l'any han tingut com a escenari l'àmbit territorial del Museu d'Alcoi, ha estat una de les tasques a les quals s'ha dedicat una major atenció. Igualment, personal del Museu ha realitzat una actualització dels inventaris d'altres col·leccions de titularitat municipal: la Col·lecció d'Art de l'Ajuntament d'Alcoi i la Col·lecció de Maquinària Industrial de l'Ajuntament d'Alcoi. En aquestes i altres activitats cal fer menció de la participació de la senyora Almudena Barrero Osuna, que en 2015 ha tingut una beca de formació al Museu.

L'ACTIVITAT INVESTIGADORA

Durant 2015 les col·leccions del Museu han estat estudiades per diferents investigadors:

La Dra. Sarah McClure y la Dra. Oreto García Puchol van sol·licitar cinc mostres òssies humanes de la Cova de

la Pastora, per a datació radiocarbònica per al seu projecte *Pastora Cave Project and the emergency of social hierarchies in mediterranean spain* (National Geographic Grant#8281-07). La Dra. Consuelo Mata Parreño va sol·licitar tres peces d'os i ivori de la Serreta per a una anàlisi RAMAN i espectrometria de RX per al seu projecte «Madera, hueso, marfil, asta y concha. ¿Artesanías marginales o marginadas?». La Dra. Bertila Galván Santos va demanar el depòsit temporal de les restes de fauna del jaciment del Salt per al seu estudi en el Laboratori de Zooarqueologia del Museu de Prehistòria de València dins del projecte «La desaparición de los grupos neandertales en la Región Central del Mediterráneo ibérico». La Sra. Claudia Pau va demanar estudiar els elements d'adorn de la Cova de Bolumini, Abric

de la Falguera, Les Llometes, i l'Ull del Moro, per a la seua tesi doctoral. El Sr. Thiband Poigt va sol·licitar estudiar els ponderals d'època ibèrica per a la seua tesi doctoral. El Dr. J. Emili Aura Tortosa va demanar realitzar l'estudi de les restes humanes de la Penya del Comptador i la Cova del Mas Gelat.

La tercera campanya d'excavacions al jaciment ibero-romà del Cabeçó de Mariola (Alfara-Bocairent), actuació arqueològica realitzada amb la col·laboració de la Universitat d'Alacant, ha comportat per al Museu d'Alcoi el depòsit d'un conjunt considerable de materials ceràmics i metàl·lics, els quals han estat objecte de neteja, restauració, ordenació, inventari, documentació gràfica, etc., per part del personal del Museu.

Normes per a la presentació d'originals

1. Els treballs hauran de ser inèdits i no estar aprovats per a la seua publicació ni haver-se enviat simultàniament a altres revistes, ni remesos per a la seua difusió en altres mitjans (revistes electròniques, pàgines web, etc.). Els originals s'hauran d'enviar a l'adreça d'aquest Museu en suport informàtic amb la redacció original, escrita amb el tipus de lletra Times New Roman del cos 12; a més, s'haurà d'indicar el processador de textos i el sistema utilitzats (preferentment Word o compatible). També se n'haurà d'adjuntar una còpia en paper (A-4) per una sola cara, amb un interlineat senzill, amb marges suficients, sense sagnies ni tabulacions i amb numeració a les pàgines.
2. Tots els articles hauran d'estar encapçalats pel títol, autor o autors i l'adreça o les adreces postals completes, que hi hauran de figurar a manera de nota al peu de la pàgina. Els treballs hauran d'incloure un resum en valencià, castellà i anglés, incloent en aquest últim el títol de l'article. Necessàriament, el resum no haurà de superar els 425 caràcters amb espais. Així mateix, haurà d'incloure's un glossari amb un màxim de cinc paraules clau en els tres idiomes.
3. Les notes numerades es podran utilitzar per a explicar-ne o ampliar-ne alguna qüestió, però en cap cas per a referències bibliogràfiques. Aquestes s'hauran de presentar numerades correlativament en un full a banda i seran publicades al final de l'article, abans de la bibliografia.
4. Per a les referències bibliogràfiques incloses en el text, s'haurà d'utilitzar la citació entre parèntesis de l'autor en minúscula, any de publicació i pàgines de referència, si és procedent.

Exemples:

(Visedo, 1959: 32-38)
(Cerdà, 1995; Gil-Masarell, 1995; Llobregat i al., 1992: 40; Pascual, 1990).

Tan sols de la bibliografia citada en el text se'n farà una llista alfabètica al final del treball, en la qual figurarà en majúscula el nom dels autors, seguit de l'any de publicació entre parèntesis i de les dades d'aquesta, tal com apareix en els exemples adjunts. Les referències d'un mateix autor es col·locaran cronològicament de menor a major i en totes aquestes se'n citarà l'autor. En el cas dels articles de revista, les pàgines que el comprenen han d'aparèixer al final de la referència.

Exemples:

Llibre:

VISEDO MOLTÓ, C. (1959). *Alcoy. Geología. Prehistoria*. Alcoi.

Articles:

BERNABEU AUBÁN, J.; MOLINA BALAGUER, Ll.; GARCÍA PUJOL, O. (2001). El mundo funerario en el horizonte Cardial valenciano. Un registro oculto. *Saguntum-PLAV*, 33: 27-35.

Normas para la presentación de originales

1. Los trabajos deberán ser inéditos y no estar aprobados para su publicación ni haberse enviado simultáneamente a otras revistas, ni remitidas para su difusión en otros medios (revistas electrónicas, páginas web, etc.). Los originales se enviarán a la dirección de este Museo en soporte informático con la redacción original, tipo de letra Times New Roman c/ 12, indicando el procesador y el sistema utilizados (preferentemente word o compatible). Se acompañará copia en papel (A-4) por una sola cara, interlineado sencillo, con márgenes suficientes, sin sangrías ni tabulaciones y con numeración en las páginas.
2. Todos los artículos estarán encabezados por el título, autor o autores y la dirección o las direcciones postales completas, que figurarán a modo de nota al pie de la página. Los trabajos incluirán un resumen en valenciano, castellano e inglés, incluyendo en éste último el título del artículo. Necesariamente, el resumen no superará los 425 caracteres con espacios. Así mismo, deberá incluirse un glosario con un máximo de cinco palabras clave en los tres idiomas.
3. Las notas numeradas se podrán utilizar para explicar o ampliar alguna cuestión, pero en ningún caso para referencias bibliográficas. Éstas se presentarán numeradas correlativamente en una hoja aparte, y serán publicadas al final del artículo, antes de la bibliografía.
4. Para las referencias bibliográficas incluidas en el texto, se utilizará la citación entre paréntesis del autor en minúscula, año de publicación y páginas de referencia, si procede.

Ejemplos:

(Visedo, 1959: 32-38)
(Cerdà, 1995; Gil-Masarell, 1995; Llobregat *et alii*, 1992: 40; Pascual, 1990).

Sólo de la bibliografía citada en el texto se hará una relación alfabética al final del trabajo, en la cual figurará en mayúscula el nombre de los autores, seguido del año de publicación entre paréntesis y de los datos de la misma, tal como aparece en los ejemplos adjuntos. Las referencias de un mismo autor se colocarán cronológicamente de menor a mayor citando, en todas ellas, al autor. En el caso de los artículos de revista, las páginas que comprenden el mismo deben aparecer al final de la referencia.

Ejemplos:

Libro:

VISEDO MOLTÓ, C. (1959). *Alcoy. Geología. Prehistoria*. Alcoi.

Artículos:

BERNABEU AUBÁN, J.; MOLINA BALAGUER, Ll.; GARCÍA PUJOL, O. (2001). El mundo funerario en el horizonte Cardial valenciano. Un registro oculto. *Saguntum-PLAV*, 33: 27-35.

5. Les figures, taules, quadres i gràfics s'hauran de lliurar en suport informàtic, estaran indicades en el text però no dins d'aquest. S'aconseja emprar el programa Corel Draw per a les figures, amb una resolució de 300 ppp i unes dimensions màximes de 23,5 cm x 17,5 cm, i Excel per a Windows en les taules, els quadres i gràfics. Les figures han d'incloure l'escala gràfica. Per al muntatge d'originals amb la grandària de pàgina, es tindrà en compte la proporció de la caixa de la revista: 23,5 cm x 17,5 cm. El text inclòs en les taules, els quadres o gràfics haurà de tenir la grandària necessària perquè, en cas de reducció, siga llegible.
Les fotografies s'hauran d'enviar a 300 ppp, una grandària màxima de 17,5 cm d'ample, amb l'extensió .TIF. Els textos dels peus corresponents a cada figura, taula, quadre, làmina o il·lustració s'hauran de redactar a part, numerats, al final de l'article i mai formant part de la mateixa il·lustració.
En el cas de no presentar la part gràfica en suport informàtic, es recomana diapositiva o fotografia original per a la composició de les làmines, numerades al dors, i originals o fotocòpia amb qualitat làser per a les figures. En tots els casos, aquestes il·lustracions, etc., s'hauran de lliurar numerades al dors correlativament, amb números romans les làmines i la resta amb números aràbics.
6. Tant per a les figures, com per als quadres, les taules i fotografies, se n'haurà d'especificar la situació dins del text. Les figures s'hauran de citar en el text entre parèntesis, tal com apareix en l'exemple següent: (fig. 1). (fig. 2,1). (fig. 4-6). Les làmines s'hauran de citar en el text entre parèntesis, tal com apareix en l'exemple següent: (lám. I). (lám. III, 2).
7. Les cronologies citades en un text en castellà s'hauran d'ajustar als exemples següents: BP, BC, a.C. i amb els segles citats en majúscula (s. IV). Si el text està escrit en valencià, s'hauran de citar de la manera següent: BP, BC, aC, i amb els segles citats en versaleta (s. iv).
8. Els treballs originals s'hauran d'enviar al Museu d'Alcoi abans del 30 de novembre per a la seua publicació a l'any següent. La Direcció de la Revista, atenent a l'avaluació del Consell de Redacció, respondrà en el termini d'un mes l'admissió del treball. Els originals, publicats o no, seran tornats als autors.
9. En enviar el seu treball a la redacció de la revista *Recerques del Museu d'Alcoi*, l'autor cedeix a l'editor els drets de reproducció, publicació i comunicació, tant per a l'edició impresa en paper com per a una versió electrònica que la farà accessible per mitjà de la xarxa Internet. Els autors interessats en obtenir més informació sobre els criteris de la revista *Recerques del Museu d'Alcoi* en matèria de drets de propietat intel·lectual es poden adreçar a: Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó. Placeta del Carbó s/n. 03801 - Alcoi, o per correu electrònic a: museu@alcoi.org
5. Las figuras, tablas, cuadros y gráficos se entregarán en soporte informático, estarán indicadas en el texto pero no se compondrán dentro del mismo. Se aconseja utilizar el programa Corel Draw para las figuras, con una resolución de 300 ppp y un tamaño máximo de 23,5 x 17,5 cm, y Excel para Windows en tablas, cuadros y gráficos. Las figuras deben incluir escala gráfica. Para el montaje de originales a tamaño de página, se tendrá en cuenta la proporción de la caja de la revista: 23,5 cm x 17,5 cm. El texto incluido en tablas, cuadros o gráficos tendrá el tamaño suficiente para que, en caso de reducción, resulte legible.
Las fotografías se enviarán a 300 ppp y un tamaño máximo de 17,5 cm de ancho con extensión .TIF. Los respectivos pies de cada ilustración irán en relación aparte, debidamente numerados, al final del artículo y nunca formando parte de la propia ilustración.
En caso de no entregar la parte gráfica en soporte informático se recomienda diapositiva o fotografía original para la composición de las láminas, numeradas al dorso, y originales o fotocopia calidad láser para las figuras. En todos los casos, estas ilustraciones, etc., se presentarán numeradas al dorso correlativamente con números romanos las láminas y el resto con números arábigos.
6. Tanto para las figuras, como para los cuadros, tablas y fotografías se especificará su situación dentro del texto. Las figuras se citarán en el texto entre paréntesis y siguiendo el ejemplo: (fig. 1). (fig. 2,1). (fig. 4-6). Las láminas se citaran en el texto entre paréntesis y siguiendo el ejemplo: (lám. I), (lám. III, 2).
7. Las cronologías citadas en el texto se ajustarán a los siguientes ejemplos: BP, BC, a.C. y con los siglos citados en mayúscula: s. IV, en castellano; BP, BC, aC y con los siglos citados en versales: s. iv, en valenciano.
8. Los trabajos originales se remitirán al Museo de Alcoi antes del 30 de noviembre para su publicación al año siguiente. La Dirección de la Revista, atendiendo a la evaluación del Consejo de Redacción, responderá, en el termino de un mes, la admisión del trabajo. Los originales, publicados o no, serán devueltos a los autores.
9. Al enviar su trabajo a la redacción de la revista *Recerques del Museu d'Alcoi*, el autor cede al editor los derechos de reproducción, publicación y comunicación, tanto para la edición impresa en papel como para una versión electrónica que la hará accesible por medio de la red Internet. Los autores interesados en obtener más información sobre los criterios de la revista *Recerques del Museu d'Alcoi* en materia de derechos de propiedad intelectual, se pueden dirigir a: Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó. Placeta del Carbó s/n. 03801 - Alcoi, o por correo electrónico a: museu@alcoi.org

